

Toetsingsadvies over het milieueffectrapport
Verbetering Vestingwallen Gorinchem

28 juli 1999

931-66

commissie voor de milieueffectrapportage

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland
Postbus 90602
2509 LP DEN HAAG

uw kenmerk
DWM 172253

uw brief
d.d. 4 juni 1999

ons kenmerk
U324-99/Ru/eh/931- 67

onderwerp
Toetsingsadvies Verbetering Vesting-
wallen Gorinchem

doorkiesnummer
(030) 234 76 50

Utrecht,
28 juli 1999

Met bovengenoemde brief stelde u de Commissie voor de milieueffectrapportage (m.e.r.) in de gelegenheid een toetsingsadvies uit te brengen over het milieueffectrapport (MER) ten behoeve van de besluitvorming over de Verbetering van de Vestingwallen te Gorinchem. Overeenkomstig artikel 7.26 van de Wet milieubeheer (Wm) bied ik u hierbij het advies van de Commissie aan.

De Commissie hoopt met haar advies een constructieve bijdrage te leveren aan de besluitvorming. Zij zal gaarne vernemen hoe u gebruik maakt van haar aanbevelingen. Dit houdt in dat de Commissie graag te zijner tijd het (ontwerp-)besluit en de evaluatiedocumenten krijgt toegestuurd.

dr. J.T. de Smidt
voorzitter van de werkgroep m.e.r.
Verbetering Vestingwallen Gorinchem

Toetsingsadvies over het milieueffectrapport
Verbetering Vestingwallen Gorinchem

Advies op grond van artikel 7.26 van de Wet milieubeheer over het milieueffectrapport over
de Verbetering van de Vestingwallen te Gorinchem,

uitgebracht aan de Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland door de Commissie voor de milieu-
effectrapportage; namens deze,

de werkgroep m.e.r. Verbetering Vestingwallen Gorinchem,

de secretaris

drs. M.J. Ruis

de voorzitter

dr. J.T. de Smidt

Utrecht, 28 juli 1999

1. INLEIDING

Het Hoogheemraadschap van de Alblasserwaard en de Vijfheerenlanden ontwikkelt voor de vestingwallen van Gorinchem een versterkingsplan. De te verbeteren waterkering heeft een lengte van circa 2 kilometer en loopt van de Dalemse dijk tot de Grote Merwedesluis (hierna genoemd: 'de vestingwallen'). Het milieueffectrapport (MER) is opgesteld ter ondersteuning van de besluitvorming over het dijkverbeteringsplan ex artikel 7 van de Wet op de waterkering.

Bij brief van 4 juni 1999¹⁾ hebben Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland (bevoegd gezag) de Commissie voor de milieueffectrapportage (m.e.r.) in de gelegenheid gesteld om advies uit te brengen over het opgestelde milieueffectrapport. Het MER is op 9 juni 1999 ter inzage gelegd²⁾. Het advies is opgesteld door een werkgroep van de Commissie voor de m.e.r.³⁾ De werkgroep treedt op namens de Commissie voor de m.e.r. en wordt verder in dit advies 'de Commissie' genoemd.

Op grond van artikel 7.26, lid 1 van de Wm toetst de Commissie:

- aan de richtlijnen van het MER⁴⁾, zoals vastgesteld op 4 juni 1998;
- op eventuele onjuistheden⁵⁾;
- aan de wettelijke regels voor de inhoud van een MER⁶⁾.

Tijdens de toetsing inventariseert de Commissie eerst of er tekortkomingen zijn in het voldoen aan de wettelijke vereisten en de richtlijnen en gaat zij na welke onderdelen van het MER in aanmerking komen voor een positieve vermelding. Vervolgens beoordeelt de Commissie de ernst van de tekortkomingen. Daarbij staat de vraag centraal of de benodigde informatie aanwezig is om het milieubelang een volwaardige plaats te geven bij het besluit over het dijkverbeteringsplan. Is dat naar haar mening niet het geval dan betreft het een *essentiële tekortkoming*. De Commissie zal dan adviseren tot een aanvulling. Overige tekortkomingen worden in het toetsingsadvies opgenomen, voor zover ze kunnen worden verwerkt tot duidelijke aanbevelingen voor het bevoegde gezag. Deze werkwijze impliceert dat de Commissie zich in het advies tot hoofdzaken beperkt en niet ingaat op onjuistheden of onvolkomenheden van ondergeschikt belang.

Er zijn geen schriftelijke reacties op het MER binnengekomen. Tijdens de openbare hoorzitting is eveneens niets opgemerkt over de ter inzage liggende stukken. De Commissie heeft derhalve bij haar advisering geen inspraak in beschouwing genomen.

1 Zie bijlage 1.

2 Zie bijlage 2.

3 Zie bijlage 3 voor de samenstelling van de werkgroep en andere projectgegevens.

4 Wm, artikel 7.23, lid 2.

5 Wm, artikel 7.23, lid 2.

6 Wm, artikel 7.10.

rietoever teruggebracht. In het algemeen is gezocht naar mogelijkheden om de technische eisen aan de constructie te verenigen met mogelijkheden tot begroeiing, bijvoorbeeld door het toepassen van met schrale grond ingewassen schanskorven. Met deze toelichting is de intentie van de initiatiefnemer duidelijk en kan voor de aspecten landschap en cultuurhistorie gesproken worden van een zorgvuldig MER.

Natuur

Het aspect natuur is eveneens goed beschreven. Zo wordt inzicht gegeven in de mogelijkheden en beperkingen die er zijn voor het behoud en de ontwikkeling van muurvegetatie. De Commissie merkt hierbij op, ingegeven door ervaringen met soortgelijke projecten, dat het van belang is dat de getoonde zorgvuldigheid wordt doorgezet tot bij de uitvoering, met name waar dit het behoud of verplaatsen van muurvegetatie betreft.

Waterstaatkundige tekortkomingen

De voorgenomen activiteit en de waterstaatkundige tekortkomingen worden in het MER en de geotechnische rapporten van GeoDelft^{8]} voldoende beschreven. In het MER staat dat gebruik is gemaakt van gegevens van de provincie Zuid-Holland voor wat betreft de dijktafelhoogte als aanleghoogte voor de twee genoemde overslagdebieten. Bij de dwarsprofielen 1 tot en met 5 van de Wolphenwal bedraagt de maatgevende hoogwaterstand (MHW) NAP +5,70 à +5,75 meter, terwijl de aanleghoogte bij 0,1 l/sec. overslagdebiet NAP +7,60 à 7,80 bedraagt. Het verschil van ongeveer 2 meter wordt niet gemotiveerd, terwijl in de richtlijnen (paragraaf 2.1.4) wordt gevraagd om op basis van nauwkeurige berekeningen aan te geven wat voor de deeltrajecten de consequenties zijn van de MHP voor bijvoorbeeld de kruinhoogte. Aangezien de wal zeker moet worden verbeterd en de effecten op LNC bij een iets minder forse verhoging niet veel kleiner zullen zijn, ziet de Commissie geen reden om hier een nadere toelichting te vragen.

BIJLAGEN

bij het toetsingsadvies over het
milieueffectrapport Verbetering
Vestingwallen Gorinchem

(bijlagen 1 t/m 4)

BIJLAGE 1

Brief van het bevoegd gezag d.d. 4 juni 1999 waarin de Commissie in de gelegenheid wordt gesteld om advies uit te brengen

provincie **HOLLAND**
ZUID

DIRECTIE WATER EN MILIEU
afdeling Algemeen Beleid en
Coördinatie

CONTACTPERSOON
mr. E. Sprietsma
DOORKIESNUMMER
070 - 441 71 64
E-MAIL
spriets-e@pzh.nl

PROVINCIEHUIS
Zuid-Hollandplein 1
Postbus 90602
2509 LP Den Haag

TELEFOON
070 - 441 66 11
FAX
070 - 441 78 15
WEBSITE
www.pzh.nl

ingek.	1 JUNI 1999
numm.	583 - 99
opsteller	931-42 + 1/97
kopie naar:	Ru. Sc. / W. B. / L. H.

Commissie voor de Milieu-effectrapportage
Postbus 2345
3500 GH UTRECHT

HL

ONS KENMERK	UW KENMERK	BIJLAGEN	DATUM
DWM 172253	.	.	4 juni 1999

ONDERWERP
MER voor versterking Vestingwallen Gorinchem.

Namens Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland zend ik u 7 exemplaren van het op 27 april 1999 ontvangen MER en een kennisgeving met betrekking tot bovengenoemde inrichting.

Conform de artikelen 7.18 en 14.5 van de Wet milieubeheer en artikel 3:18 van de Algemene wet bestuursrecht hebben wij de initiatiefnemer medegedeeld dat het MER aanvaardbaar is verklaard.

Wij zien u toetsingsadvies conform artikel 7.26 van de Wet milieubeheer uiterlijk 23 augustus 1999 tegemoet.

De directeur Directie Water en Milieu.

Voor deze,

mw. mr. J.M. Grasveld-Beijnen
hoofd bureau Coördinatie Vergunningen en Milieueffectrapportage

Tram 1 en 9 en bus 18, 67,
88 en 90 stoppen
bij het provinciehuis.
Vanaf station Den Haag CS
is het tien minuten lopen.
De parkeerruimte voor
auto's is beperkt.

BIJLAGE 2

Kennisgeving van de ter inzagelegging van het MER in Staatscourant nr. 107 d.d. 9 juni 1999

provincie **HOLLAND** **ZUID**

Van de indiener van een beroep en/of een verzoek om een voorlopige voorziening wordt een zeker bedrag aan griffiegeld verlangd. Voor nadere inlichtingen over de hoogte van het bedrag kunt u zich wenden tot de Raad van State, tel.nr. (070) 4264426.

Bij correspondentie met betrekking tot deze beschikkingen verzoeken wij u DWM 173197 (I) en/of DWM 173148 (II) te vermelden.

INLICHTINGEN

Voor nadere inlichtingen kunt u zich wenden tot:

- I. de afdeling Waterstaatszaken, de heer R. van Binsbergen, tel.nr. (070) 4416210.
- II. de afdeling Bodem en Afvalstoffen, de heer J.P. ten Cate, tel.nr. (070) 4416571.

Kennisgeving

INSPRAAK MILIEUEFFECTRAPPORT/ ONTWERPPLAN DIJKVERSTERKING VESTINGWALLEN GORINCHEM

ONDERWERP

Het Hoogheemraadschap van de Alblasserwaard en de Vijfheerenlanden heeft een ontwerpplan opgesteld ten behoeve van de dijkversterking van het traject Vestingwallen Gorinchem, dat is gelegen tussen de Merwedeluis en de Dalemse dijk. Het ontwerpplan voorziet tevens in de aanleg van een buitendijkse gracht tussen de Dalempoort en de Dalemse dijk en de restauratie van een buitendijks sluisje nabij de Dalempoort. Ten behoeve van de besluitvorming over de goedkeuring is een Milieueffectrapport (MER) opgesteld.

Ten behoeve van de uitvoering van de genoemde werkzaamheden zijn vergunningen noodzakelijk op grond van de Wet op de Ruimtelijke Ordening, Rivierenwet en de keur van het polderdistrict Tieler- en Culemborgerwaarden. Voorts zijn meldingen op grond van de Wet Bodembescherming en een gemeentelijke kapvergunning en bouw- en sloopvergunning noodzakelijk.

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland coördineren de voorbereiding en behandeling van het ontwerpplan, het MER, de vergunningaanvragen en de ontwerp-beschikking Wet bodembescherming. Voor vergunningaanvragen die niet aan het provinciebestuur zijn gericht, blijven de andere overheden het bevoegde gezag.

INZAGE

Het MER, het ontwerpplan, de aanvragen voor de boven- genoemde vergunningen en de ontwerp-beschikking Wet bodembescherming liggen van 21 juni 1999 tot en met 19 juli 1999 op werkdagen tijdens kantooruren ter inzage:

- bij de Directie Water en Milieu van de provincie Zuid-Holland, kamer D 511, Zuid-Hollandplein 1, te Den Haag,

- in de infohoek van het gemeentehuis van Gorinchem, Stadhuisplein 1 te Gorinchem, tel.nr. (0183) 659691;
- tijdens kantooruren bij het Hoogheemraadschap van de Alblasserwaard en de Vijfheerenlanden, Molenstraat 32 te Gorinchem, tel.nr. (0183) 653899.

Buiten kantooruren is inzage van de stukken mogelijk na telefonische afspraak.

INSPRAAK

Schriftelijke opmerkingen met betrekking tot het MER, het ontwerpplan en de vergunningaanvragen kunt u van 21 1999 tot en met 19 juli 1999 indienen bij Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland, Postbus 90602, 2509 LP Den Haag onder vermelding van DWM 172253.

Uw persoonlijke gegevens worden niet bekendgemaakt als u daar in een aparte brief bij de, van persoonlijke gegevens ontdane, schriftelijke opmerkingen om vraagt.

Mondelinge opmerkingen ten aanzien van het MER, het ontwerpplan en de vergunningaanvragen kunt u naar voren brengen tijdens een openbare zitting die plaatsvindt op 7 juli 1999 van 16.00 uur tot 18.00 uur in het Tolhuis aan de Molenstraat 32 te Gorinchem.

INLICHTINGEN

Voor inhoudelijke opmerkingen met betrekking tot deze procedure kunt u contact opnemen met de heer E. Spriets tel.nr. (070) 4417164 of de heer M. Rorai, tel.nr. (070) 4417 van de Provincie Zuid-Holland.

Tevens kunt u inlichtingen verkrijgen bij de heer M. Tromp van het Hoogheemraadschap van de Alblasserwaard en de Vijfheerenlanden, tel.nr. (0183) 653851.

BIJLAGE 3

Projectgegevens

Initiatiefnemer: Hoogheemraadschap van de Alblasserwaard en de Vijfheerenlanden

Bevoegd gezag: Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland

Besluit: Goedkeuring definitief versterkingsplan ingevolge artikel 7 van de Wet op de Waterkering

Categorie Besluit m.e.r. 1994: C.12.1

Activiteit: De vestingwallen van Gorinchem maken deel uit van een primaire waterkering die het achterland beschermt tegen hoge rivierwaterafvoeren en storminvloeden vanuit zee. De vestingwallen voldoen momenteel niet aan de vastgestelde veiligheidsnormen en zullen daarom moeten worden aangepast. Het totale traject is ongeveer twee kilometer lang en loopt van de Dalemse dijk tot de Grote Merwedesluis.

Procedurele gegevens:

kennisgeving startnotitie: 4 februari 1998

richtlijnenadvies uitgebracht op: 3 april 1998

richtlijnen vastgesteld: 4 juni 1998

kennisgeving MER: 9 juni 1999

toetsingsadvies uitgebracht: 28 juli 1999

Bijzonderheden: De projectnota/MER is van goede kwaliteit. Op consistente wijze wordt aandacht besteed aan het oplossen van de interne strijdigheid van de onderlinge landschappelijke, natuur- en cultuurhistorische (LNC-)waarden. Er is een beleidsmatige keuze gemaakt om het cultuurhistorische aspect te laten prevaleren bij het afwegen van ingrepen die noodzakelijk zijn om aan de veiligheidseisen te voldoen. Het ontwerpplan, de geplande uitvoering en het evaluatieprogramma getuigen van zorgvuldigheid.

Samenstelling van de werkgroep:

ir. N. van Dooren

ir. J.H.J. van der Gun

drs. D. van der Hoek

drs. J. Renes

dr. J.T. de Smidt (voorzitter)

Secretaris van de werkgroep: drs. M.J. Ruis

BIJLAGE 4

Lijst van inspraakreacties en adviezen

nr.	datum	persoon of instantie	plaats	datum van ontvangst Cie. m.e.r.
1.	19990707	Verslag openbare hoorzitting		19990720